

KEMISTIN kääntöpuoli

Sarjassa esitellään kemistien kakkosammatteja ja epätavallisia harrastuksia.

Outi Törnwallin

Taiivaallinen vapaus

Kun kiittää halki taivaankannen kahdensadan kilometrin tuntivauhtia, arkihuolet eivät pysy kyydissä millään.

Team Kyntäjät
syöksyy taivaalle nauttimaan vapaasta pudotuksesta. Vasemmalla Outi Törnwall, oikealla hyppytiimin toinen jäsen Anne Släen.

Päivi Ikonen

Vapaus!

Outi Törnwallin, 32, on helppo vastata kysymykseen, mikä vetää hänet keran toisensa jälkeen huimaaviin korkeuksiin ja sitten loikkaamaan pörisevän pienkoneen avoimesta ovesta kohti tyhjiyttä.

Kun laskuvarjohyppyyn lähdetään neljästä kilometristä, ollaan niin kaukana maan pinnasta, ettei ihminen tunne putoavansa, vaan lentävänsä vapaana. Vastassa ovat vain tuikeat tuulet ja rajana kirjaimellisesti taivas.

”Vapaa pudotus on niin ainutlaatuinen kokemus, että sitä ei voi verrata mihin-

kään muuhun”, Törnwall hakee sanoja yrittäessään kuvailla, miltä syöksyminen ilmojen halki tarkkaan ottaen tuntuu.

Ei kuitenkaan missään nimessä ainakaan pelottavalta. Ennen jokaista hyppyä toki kihelmöi, pidemmän tauon jälkeen hitusen jännittääkin, mutta edes ensimmäisellä kertaa ei Törnwallia koneesta irtautuminen hirvittänyt.

Ensimmäisen taivasmatkansa noviisi tosin tekikin turvallisimmalla mahdollisella tavalla eli tandemina, kokeneeseen hyppymestariin kiinnitettynä.

Kyytiläisen ei tarvinnut huolehtia kuin ensin vauhdin hurmasta nauttimisesta ja

varjon avaamisen jälkeisessä liitovaiheessa maisemien ihailemisesta.

”Olin haaveillut hypystä pitkään, ja unelmien täyttymys siitä tuli”, Törnwall muistelee kolmen vuoden takaista tandemponkaisuaan, jonka aikaansaama adrenaliinihyökky sai hänet kerrasta koukuun ja hyppykursille. Nyt takana on pitkälti toistasataa itsenäistä hyppyä.

Tittelit pois

Outi Törnwall kuuluu maan vanhimpaan ja suurimpaan alan yhdistykseen eli Suo-

THL:n Dna-laboratorio

- Keskitetty dna:n eristys- ja laimennoslaboratorio.
- Hallinnoi useita kansallisia ja kansainvälisiä dna-aineistoja, joiden avulla tutkitaan suomalaisen tautiperinnön sairauksia ja yleisiä kansansairauksia, kuten sydän- ja verisuonitauteja, psykiatrisia sairauksia, migreeniä ja ms-tautia.

www.nationalbiobanks.fi
www.thl.fi

BBMRI-hanke

- Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure
- Yleiseurooppalainen biopankkien verkostoitumisprojekti
- Tavoitteena hyödyttää eurooppalaisten terveydentilaa, sairauksien ennaltaehkäisyä, diagnostiikkaa ja hoitoa
- Pyrkimyksenä lisätä tutkijoiden osaamista, yhteistyötä ja näyttekokoelmien hyödyntämistä kansainvälisellä tasolla

www.bbmri.eu

Joulun 2008 hyppymatkalla Espanjan Sevillaan Outi Törnwall ehti poiketa myös Marokkoon maistelemaan paikallisia herkkuja.

men laskuvarjokerhoon, jonka mestareiden ohjauksessa hän sai jo koulutuksensa ja suoritti harjoittelunsa.

Kerhon pääpaikkana on Hangon Taktomin lentokenttä, joka varsinkin kesäviikonloppuisin kuhisee väkeä. Juuri kukaan ei aja sinne yhtä tai kahta loikkaa varten, vaan asuntovaunu parkkeerataan paikalle yöksi tai pariiksi, ja sitten hypitään parhaimmillaan kymmenenkin kertaa päivässä.

Niin tekee myös helsinkiläiskemisti aviomiehineen; historian lehtori **Kim**

Törnwall on vähintään yhtä innokas laskuvarjoharrastaja kuin vaimonsakin.

Tittelit ja ammatit tosin jätetään suosiolla kotiin, sillä kerhossa meriitit kertyvät vain hypyistä ja arvostus niiden taitamisesta.

”Ja se onkin tämän harrastuksen parhaita puolia! Työasiat saa unohtaa kokonaan ja vaihtaa ne mukavaan sosiaaliseen toimintaan.”

Uusia kontakteja solmitaan ja ystävyysuhteita syntyy luontevasti, sillä Törnwallin harrastamassa freefly-hyp-

päämisessä harjoitellaan ja hiotaan asentoja tiiviissä kimpassa hyppykumppanien kanssa.

Sen verran Törnwall on perillä muiden ammatillisista taustoista, että arvelee olevansa ainoa kemisti Suomen runsaan parintuhannen laskuvarjohyppääjän joukossa. Ainakaan oman kerhon noin viidessäsadassa jäsenessä ei kollegoita ole.

Mahdolliset työpainet ja arjen stressi purkautuvat lopullisesti taivaalla. Miinutittain mittaisessa vapaapudotusvaiheessa ei yksinkertaisesti voi keskittyä mi-

hinkään muuhun kuin kehon hallintaan, lentoasennon pitämiseen ja tavoitellun liikkeen tekemiseen.

Dna:n koordinointia

Vapaasti putoavan hyppääjän matkavauhti on vatsallaan edetessä noin 200 kilometriä tunnissa, istuallaan tai pää edellä syöksyttäessä vieläkin kovempi.

”Kyseessä on siis urheilu”, Törnwall muistuttaa lajia tuntemattomalle. ”Voit vain kuvitella, millaiset ilmapirrret siinä panevat vastaan, kun yrittää jäseniään liikuttaa.”

Työpaikalleen Terveiden ja hyvinvoinnin laitokseen palaakin maanantai-aamuisin dna-koordinaattori, jonka mieli on rentoutunut, mutta lihakset joskus tuskallisen kipeät. Laitoksen Kansantautien genetiikan yksikön dna-laboratorion päivittäisen toiminnan pyörittäminen tosin yleensä vetreyttää paikat nopeasti.

”Laboratorion sisäistä ja ulkoista koordinointia, yhteydenpitoa moniin tahoihin, tietokannan hoitamista. Meillä toimii isohko dna-pankki, joka pitää tietää ja tuntea perin pohjin”, Törnwall kuvaa hektistä työtään.

Yksikkö prosessoi viime vuoden aikana yli 100 000 dna-näytettä tutkijoiden käytettäväksi. Jo opiskeluaikanaan vuonna 2001 silloisessa Kansanterveyslaitoksessa aloittanut Törnwall työskenteli alkuun dna-eristäjänä ja eteni parissa vuodessa dna-eristyslaboratorion vetäjäksi.

”Aika vihreänä. En silloin oikein edes tajunnut, mihin ryhdyin”, Törnwall naurahtaa. ”Valtavan monipuolinen ja haastava työ on onneksi opettanut tekijäänsä koko ajan.”

Kiinnostava hanke on ollut eurooppalaisten biopankkien verkostoitusprojekti BBMRI, jossa Törnwall on ollut mukana erityisen mielellään.

”On ollut todella hienoa huomata, että kemistin koulutuksella voi tehdä tällais-takin työtä”, Helsingin yliopiston analyyttisen kemian laboratorion vuonna 2005 valmistunut filosofian maisteri sanoo.

Kyntäjien tiimi

Laskuvarjohyppääjien kausi käynnistyy talven jälkeen maaliskuun lopulla, kun kerhon tuliterä Cessna Grand Caravan nousee siivilleen Hankoniemessä.

Vielä viileälle ensilennolle vilukissaksi tunnustautuva kemisti ei pyri mukaan, mutta toukokuulta alkaa myös hänen sesonkinsa. Mukavinta taivaalla on kesäkuumalla, jolloin Törnwallin ja **Anne Släenin** muodostama Team Kyntäjät aikoo harjoitella ahkerasti uusia muodostelmia.

Team Kyntäjät?

Lisätietoa laskuvarjoharrastuksesta:
www.laskuvarjokerho.fi

”No, tuli joskus vähän kynnettyä maata parissa alastulossa”, Törnwall vimmistää.

Varsinaisiin vaaratilanteisiin vauhdikas nainen ei myönnä koskaan joutuneensa. Aivan ensimmäinen harjoitushyppy ei tosin sujunut ihan nuottien mukaan.

”Tuuli yltyi niin, ettei laskeutumisalueelle pääsytäkään. Hetken mietin, että huhhuh. Koulutuksessa oli kuitenkin opetettu, miten haetaan varalaskutuspaikka. Pää pysyi kylmänä, ja hyvin meni.”

Toinen tapaus sattui sekin harjoitteluaihana. Putoamisen aikana on tärkeää tarkkailla korkeusmittaria ja avata laskuvarjo viimeistään määrättyssä korkeu-

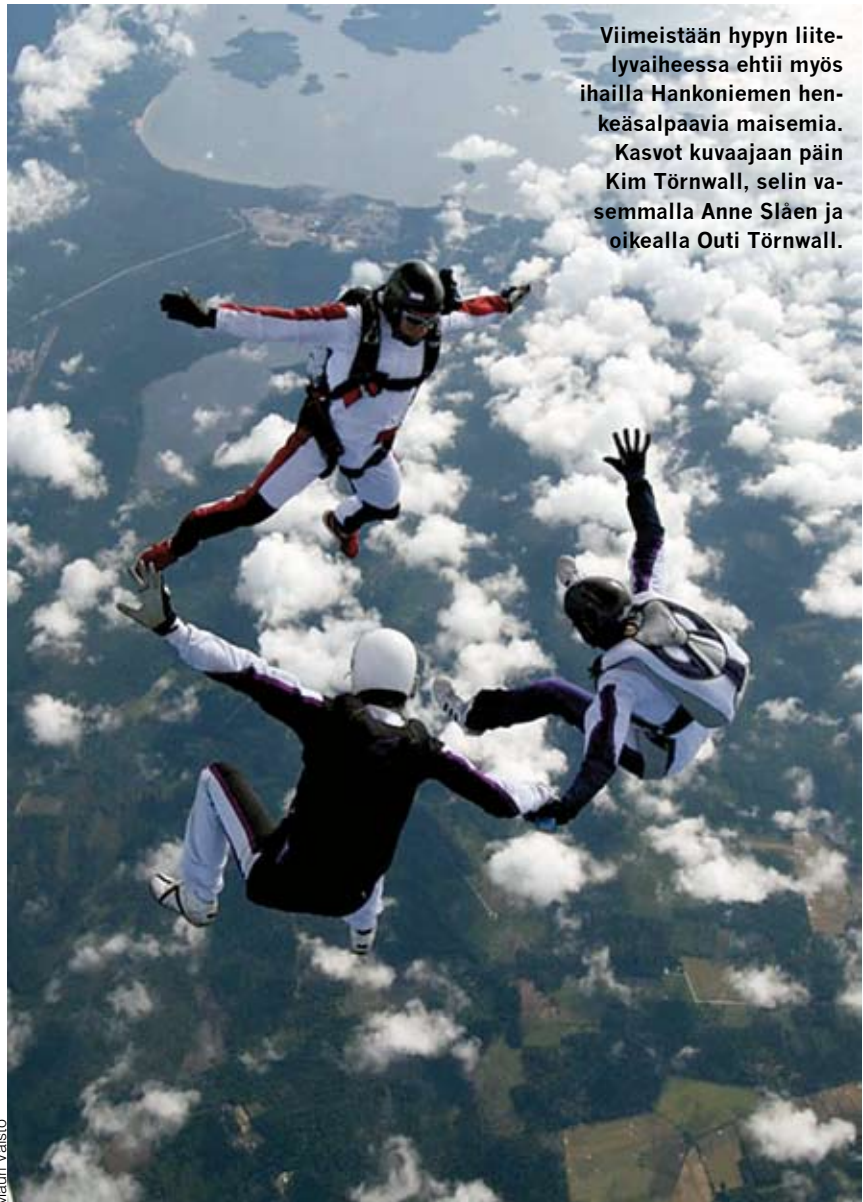
dessä, joka oppilaalle on 1 500 metriä. Vapauden huumassa Törnwall kuitenkin havahtui asiaan aavistuksen myöhässä.

”Pamahti varavarjo automaattisesti aukei, mutta säikähdyksellä siitähän selvitettiin.”

Tulevan suven kohokohta Outi Törnwallille on 5.–10. heinäkuuta Hangossa järjestettävä leiriviikko Pimp My Fly, joka on suunnattu erityisesti naisille.

”Laskuvarjohyppääjistä on kyllä puolet naisia, mutta heidän harrastuksensa ei ole yhtä aktiivista kuin miesten. Tällaisilla tapahtumilla yritetään houkuttaa naisetkin reippaammin mukaan.”

Hyppääjien sanoin: nähdään taivaalla! □

Viimeistään hypyn liitelvvaiheessa ehtii myös ihailta Hankoniemen henkeäsalpaavia maisemia. Kasvot kuvaajaan päin Kim Törnwall, selin vasemmalla Anne Släen ja oikealla Outi Törnwall.